

UNIWERSYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Wprowadzenie do badań literackich Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Humanistyka w szkole - polonistyczno-historyczne studia nauczycielskie Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Historii Poziom studiów studia pierwszego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2023/24 Kod zajęć 18HUMS.18KU.07353.23 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Fakultatywny Blok zajęciowy Przedmioty kierunkowe uzupełniające
Koordynator zajęć	Emilia Kledzik, Sylwia Karolak, Agata Stankowska-Kozera	
Prowadzący zajęcia	Emilia Kledzik, Agnieszka Rydz, Agata Stankowska-Kozera	
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Konwersatorium: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 3

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Zaznajomienie studentów z podstawowymi przedmiotami badań literackich.
C2	Kształcenie w studentach umiejętności krytycznej lektury tekstów naukowych z zakresu humanistyki.
C3	Świadome uczestnictwo studentów w życiu literackim i kulturalnym.

Wymagania wstępne

Brak.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zna najważniejsze problemy metodologiczne literaturoznawstwa teoretycznego XX i XXI wieku w kontekście współbieżnych historycznie i metodologicznie lingwistyki, filozofii;	HUM_K1_W03, HUM_K1_W04, HUM_K1_W09	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.
W2	zna założenia i strategie metodologiczne najważniejszych paradygmatów, formacji, orientacji, szkół i nurtów;	HUM_K1_W04, HUM_K1_W05, HUM_K1_W09	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.
W3	zna najważniejsze indywidualne propozycje teoretyczne i ich realizacje pisarskie.	HUM_K1_W04, HUM_K1_W05, HUM_K1_W09	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.
Umiejętności - Student/ka:			
U1	potrafi rozpoznać retorykę strategii metodologicznych (gatunki i style wypowiedzi, znamienne nazwy, metafory terminologiczne i terminy);	HUM_K1_U06, HUM_K1_U07	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.
U2	posługuje się słownikiem pojęć kluczowych dla nowoczesnych i współczesnych badań literackich, wskazujących na ich dominanty problemowe;	HUM_K1_U01, HUM_K1_U06	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.
U3	sytuuje różne propozycje teoretyczne względem siebie oraz względem ościennych wobec literaturoznawstwa praktyk naukowych i artystycznych;	HUM_K1_U01, HUM_K1_U06	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.
U4	potrafi przeprowadzić analizę porównawczą poznanych koncepcji i dokonać translacji ich słowników;	HUM_K1_U01, HUM_K1_U06	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.
U5	potrafi osadzić poznawane propozycje w kontekstach biograficznym, politycznym i światopoglądowym, tj. rozpoznawać w wypowiedzi naukowej wypowiedź kulturową.	HUM_K1_U01, HUM_K1_U06, HUM_K1_U07	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.
Kompetencji społecznych - Student/ka:			
K1	jest gotów/gotowa do krytycznej lektury, wartościowania tekstów literackich oraz rozwijania własnych upodobań kulturalnych.	HUM_K1_K05, HUM_K1_K08	Egzamin ustny, Prezentacja multimedialna, Praca pisemna.

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Różne sposoby rozumienia dzieła literackiego. Dzieło literackie w ujęciu fenomenologicznym (na przykładzie koncepcji Romana Ingardena).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium
2.	Strukturalna teoria dzieła literackiego. Strukturalny projekt historii literatury.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium
3.	Semiotyka – teoria znaku, kategoria tekstu, prymarne i wtórne systemy modelujące.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium
4.	Analiza – interpretacja – wartościowanie. Współczesna teoria interpretacji – zagadnienie pluralizmu interpretacyjnego.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium
5.	Przemiany myśli teoretycznoliterackiej z uwzględnieniem ich powiązań z filozofią i historią.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium
6.	Hermeneutyka w badaniach literackich – sztuka interpretacji.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium
7.	Intertekstualność – zakres pojęcia, odmiany intertekstualności, koncepcje badań.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium
8.	Antysubstancjalizm i jego konsekwencje we współczesnych badaniach literackich (reinterpretacja kategorii autora, znaczenia, referencji, intencji, dzieła).	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium
9.	Badania literackie jako badania kulturowe.	W1, W2, W3, U1, U2, U3, U4, U5, K1	Konwersatorium

Informacje dodatkowe

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Konwersatorium	Dyskusja, Praca z tekstem, Metoda analizy przypadków, Metoda ćwiczeniowa, Metoda projektu, Metoda aktywizująca - "burza mózgów", Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Konwersatorium	Uzyskanie pozytywnej oceny z egzaminu. 5,0 – bardzo dobra znajomość podstawowych pojęć i problemów z zakresu teorii literatury, wysoka świadomość ich historycznej zmienności, bardzo dobra umiejętność samodzielnego i krytycznego wykorzystania wiedzy teoretycznoliterackiej w analizie i interpretacji tekstu literackiego, wysoka umiejętność budowania spójnego, poprawnego merytorycznie wywodu dotyczącego problematyki teoretycznoliterackiej, wysoka świadomość powiązań teorii literatury z kontekstami metodologicznymi. 4,5 – dobra znajomość podstawowych pojęć i problemów z zakresu teorii literatury, ponadprzeciętna świadomość ich historycznej zmienności, wysoka umiejętność samodzielnego i krytycznego wykorzystania wiedzy teoretycznoliterackiej do analizy i interpretacji tekstów literackich, dobrze opanowana umiejętność tworzenia poprawnego i spójnego wywodu dotyczącego problematyki teoretycznoliterackiej, zadowalająca świadomość powiązań teorii literatury z kontekstami metodologicznymi. 4,0 – dobra znajomość podstawowych pojęć i problemów z zakresu teorii literatury, zadowalająca świadomość ich historycznej zmienności, ponadprzeciętna umiejętność krytycznego wykorzystania wiedzy teoretycznoliterackiej do analizy i interpretacji tekstów teoretycznoliterackich, poprawnie opanowana umiejętność konstruowania samodzielnego wywodu dotyczącego problematyki teoretycznoliterackiej; dopuszczalne niewielkie pomyłki lub nieznaczne niedociągnięcia w zakresie posiadanej wiedzy i umiejętności praktycznego jej wykorzystania. 3,5 – zadowalająca znajomość podstawowych pojęć i problemów z zakresu teorii literatury, umiejętność stosowania ich w analizach i interpretacjach utworów literackich, inicjowanie samodzielnego wywodu dotyczącego problematyki teoretycznoliterackiej. Dopuszczalne braki w zakresie kompetencji teoretycznoliterackich, nieuniemożliwiające jednak praktycznego wykorzystania posiadanej wiedzy w interpretacjach inicjowanych przez prowadzącego. 3,0 – podstawowa znajomość podstawowych pojęć i problemów teorii literatury, podejmowanie prób stosowania pojęć teoretycznoliterackich w analizach i interpretacjach utworów literackich. Wyraźne braki w zakresie kompetencji teoretycznoliterackiej, wymagające pomocy prowadzącego w podejmowaniu działań analitycznych i interpretacyjnych, ale ich nie uniemożliwiające. 2,0 – niezadowalająca znajomość podstawowych pojęć i problemów współczesnej teorii literatury, niewystarczająca umiejętność ich definiowania i wykorzystania oraz wynikające z tego dalsze braki w zakresie efektów kształcenia zdefiniowanych dla przedmiotu.

Literatura

Obowiązkowa

1. Burzyńska A., Markowski M.P., Teorie literatury XX wieku. Podręcznik, Kraków 2006.
2. Genologia dzisiaj, red. W. Bolecki, I. Opacki, Warszawa 2000.
3. Markiewicz H., Zakres i kierunki współczesnych badań literackich, w: tegoż, Główne problemy wiedzy o literaturze, wyd. IV przejrane i uzupełnione, Kraków 1976 (lub wydania późniejsze).
4. Mitosek Z., Teorie badań literackich, Warszawa 1995.
5. Problemy teorii literatury, red. H. Markiewicz, t. 3, Wrocław 1988; t. 4, Wrocław 1998 (wybrane artykuły).
6. Sławiński J., Miejsce interpretacji, Gdańsk 2001.
7. Słownik literatury polskiej XX wieku, red. A. Brodzka i in., Warszawa 1998 (wybrane hasła teoretycznoliterackie).
8. Współczesna teoria badań literackich za granicą, oprac. H. Markiewicz, t. 1-4, Kraków 1970-1996.
9. Wyślouch S., Literatura i sztuki wizualne, Warszawa 1994.
10. Powyższa lista ma charakter orientacyjny i jest realizowana we fragmentach. Ostateczny kształt listy lektur określa prowadzący na początku zajęć.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Konwersatorium	30

Przygotowanie do zajęć	10
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie pracy pisemnej	10
Przygotowanie projektu	5
Przygotowanie do egzaminu	10
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 85
Liczba punktów ECTS	ECTS 3

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
HUM_K1_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz ustawicznego uczenia się, rozwijania kompetencji i zainteresowań
HUM_K1_K08	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do świadomego kształtowania i pielęgnowania własnych zainteresowań kulturalnych, w tym literackich i historycznych oraz spożytkowania ich w pracy zawodowej i w celu autoprezentacji
HUM_K1_U01	Absolwent/ka potrafi posługiwać się w różnych sytuacjach komunikacyjnych zaawansowaną terminologią z zakresu wiedzy o języku, literaturze, historii w kontekstach historycznym, społecznym, kulturowym
HUM_K1_U06	Absolwent/ka potrafi posługiwać się wybranymi ujęciami teoretycznymi właściwymi dla literaturoznawstwa, językoznawstwa i historii
HUM_K1_U07	Absolwent/ka potrafi rozpoznać różne rodzaje tekstów kultury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę i interpretację
HUM_K1_W03	Absolwent/ka zna i rozumie zaawansowaną terminologię z zakresu wiedzy o języku, literaturze i historii oraz ich konteksty edukacyjne
HUM_K1_W04	Absolwent/ka zna i rozumie wybrane szczegółowe teorie i metodologie badań literackich, językoznawczych, historycznych
HUM_K1_W05	Absolwent/ka zna i rozumie metody analizy i interpretacji właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych oraz tekstów kultury w obrębie literaturoznawstwa, językoznawstwa i nauk historycznych
HUM_K1_W09	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu zaawansowanym treści z zakresu współczesnego języka polskiego i jego historycznego rozwoju, poetyki, teorii literatury oraz narracji historycznej